

Všeobecná hodnotiaca Správa o III. stretnutí
psychológov podunajských krajín.

Ústav experimentálnej psychológie SAV usporiadal v dňoch 24.-28.IX.1973 v Smoleniciach III. stretnutie psychológov podunajských krajín. Patronát nad týmto podujatím prevzal predsedu SAV akademik Karol Šiška. Program rokovania tvorili: 1 večerná prednáška, 5 sympózií, 3 referátové zasadnutia a jedna monotématická diskusia. Dovedna sa prezentovalo 54 referátov. Stretnutia sa zúčastnilo 82 psychológov, z toho 38 zahraničných.

I.

Cieľom stretnutia bolo predovšetkým konfrontovať výsledky výskumných úloh štátneho bádateľského programu riešených v ústave s názornou popredných zahraničných a domáckich odborníkov. Tomu zodpovedala náplň 5 sympózií, ktorých vedúcimi boli riešitelia príslušných úloh. Ich zameranie bolo nasledovné:

Problémy diferenciálnej psychofyziológie človeka

/A. Uherík,

Psychologické aspekty systému človek-počítač

/M. Stríženec/

Pamäť a zabúdanie /I. Šipoš/

Meranie laterálnej preferencie /D. Kováč/

Psychologický stres /J. Daniel.

Pracovníci ústavu sa prezentovali v týchto sympóziách výsledkami práce, ktoré boli vo forme časopiseckých štúdií sprístupnené vopred všetkým účastníkom, zvláštne číslo Studia psychologica, venované 20. výročiu vzniku SAV.. Tým sa umožnilo náležité posúdenie formou bezprostrednej živej diskusie. Na jej záver odznelo ešte posúdenie výsledkov sympózia oficiálnymi diskutantmi. Ukázalo sa, že nami riešené úlohy sú vysoko aktuálne a dosiahnuté výsledky sú významným prínosom pre rozvoj psychologickej teórie a sú

aplikovateľné v dôležitých úsekoch prexe. Okrem toho v sympóziách vystúpili niekolík zahraniční a domáci odborníci s výsledkami vlastnej práce v danom zameraní. Aj toto bolo značným prínosom pre rozšírenie našej vedecko-výskumnej činnosti.

Ďalším zámerom organizátora bolo sústrediť na toto rokovanie špičkových psychologických odborníkov zo socialistických krajín za účelom prednesenia koncepčných prednášok. Preto sa uskutočnili tri skupiny referátových zasadnutí, kde odznelo celkovo 19 príspevkov, z toho 14 zo socialistických krajín. Aj keď sa o nich menej kriticky diskutovalo, umožnili rozšíriť a prehíbiť obraz o súčasnom stave psychologického výskumu v jednotlivých krajinách.

Súčasťou stretnutia bol celý rad formálnych a neformalných rokování o spolupráci medzi psychológmi socialistických krajín, v zmysle vytýčeného hesla celého stretnutia. S nášho hľadiska najdôležitejším výsledkom je vypracovanie návrhu spolupráce medzi Ústavom experimentálnej psychológie SAV a Psychologickým ústavom AV ZSSR. Týka sa spolupráce vo výskumnej, organizačnej a informačnej oblasti. Do návrhu boli pojaté najrozmanitejšie formy realizácie tejto spolupráce.

II.

Príprava konferencie trvala vyše roka a okrem bezprostredne zodpovedných pracovníkov sa na záverečnej fáze prípravy ako aj v priebehu konferencie zúčastnili takmer všetci pracovníci ústavu. Zloženie účastníkov stretnutia okrem pracovníkov ústavu, bolo nasledujúce:

ČSSR - 18, ZSSR - 6, MĽR - 6, NDR - 6, RSR - 4, PĽR - 4, FRJ - 2, Rakúsko - 2, Holandsko - 2, a po jednom účastníkovi z NSR, Veľkej Británie, Švédska, Belgicka, Chile a Kanady. Rokovacími jazykmi boli ruština, nemčina a angličtina.

Význam podujatia zvýraznila osobná účasť prezidenta vrcholnej psychologickej organizácie vo svete - Medzinárodnej únie psychologických vied - prof. J. Nuttina. Menej novaný predniesol pozdravný prívet v mene Únie a aktívne sa podielal na odbornom programe. Ako pri predošлом stretnutí, aj tento raz významná bola účasť sovietskych psychológov na čele so zástupcom riaditeľa Psychologickeho ústavu AV ZSSR J.M. Zabrodiňom, ktorý na otvorení predniesol zdraviciu v mene Predsedníctva Spoločnosti psychológov ZSSR. Na základe vyjadrenia záverečných rečníkov z rôznych krajín a celého radu neformálnych hodnotení možno usudzovať, že organizácia podujatia vysoko prekračovala štandardnú úroveň medzinárodných podujatií.

III.

Širší vedecký rámc III. stretnutiu psychológov podujatí skrajských krajín vytvoril patronát predsedu SAV a osobná účasť generálneho sekretára SAV Milana Repáša, člena-korepondenta ČSAV, ktorý predniesol prívet a s účastníkmi strávil prvý deň rokovania.

V záverečnom hodnotení organizátora sa konštatovalo, že najcennejším je spoločensko-ideový prínos tohto stretnutia. Rokovanie sa vlastne týkalo optimalizácie úlohy človeka vo výrobnom a výchovnom procese ako aj optimalizácie vývoja osobnosti človeka v podmienkach vedecko-technickej revolúcie. To sú všetko oblasti, kde výstavba vyspelej socialistickej spoločnosti je nevyhnutne odkázaná na špecifické prispievanie psychológov. Tieto myšlienky zdôraznil vo svojom pozdravnom liste účastníkom stretnutia aj predseda vlády SSR prof. Peter Colotka. Významu rokovania zodpovedá aj skutočnosť, že správy o ňom priniesla tlač, rozhlas a televízia. V tejto súvislosti treba vyzdvihnuť skutočnosť, že zahraniční účastníci, predovšetkým z kapitalistických krajín, ochotne poskytli interview pre našu televíziu, v ktorom odsúdili kontrarevolúciu v Chile.

Okrem už naznačených výsledkov dosiahnutých v rámci jednotlivých úloh, možno konštatovať, že usporiadaním Stretnutia posilnilo si pracovisko renomé koncepcie riešenia plánovaných psychologických úloh experimentálneho charakteru. Získali sme ďalších spolupracovníkov z bratiských krajin, čo by sa malo v najbližšom čase odraziť vo vyšších formách spolupráce medzi príslušnými ústavmi Akadémii v socialistických krajinách. Tým Stretnutie splnilo jednu z významných úloh, vytýčených na pražskej porade psychologických expertov socialistických krajin v júli t.r.

V širšom medzinárodnom meradle stojí za zmienku hodnotenie našej práce viacerými rečníkmi, ktoré azda najobšíornejšie tlmočil popredný kanadský psychológ prof. Zubek. Podľa neho úroveň našej vedecko-výskumnej činnosti znesie najprísnejšie medzinárodné kritériá. Príspevky zahraničných účastníkov budú postupne publikované v našom časopise *Studio psychologica*.

Pre účastníkov Stretnutia usporiadal predseda SAV koktail, ktorý sa konal v priateľskom ovzduší, zvýraznenom osobnou prítomnosťou generálneho sekretára SAV.

Stretnutiu poskytol všeestrannú pomoc aj n.p. Psycho-diagnostika, ktorého riaditeľ dr. V. Černý usporiadal večernú diskusiu o činnosti tohto podniku, zameranú na medzinárodnú spoluprácu v socialistických krajinách.

Jedno popoludnie bolo určené na turistickú prehliadku Bratislavu, spojenú s návštavou mestskej galérie, Vinohradníckeho múzea a opery.

Po skončení stretnutia boli neplánované exkurzie na psychologické pracoviská v Bratislave.

K zdarnému priebehu III. stretnutia psychológov podunajských krajin svojou mierou prispeli pracovníci THS - Ústavov spoločenských vied, pracovníci zahraničného odboru SAV, Domova vedeckých pracovníkov SAV v Smoleniciach a ďalší.

V záverečnom zasadnutí požiadal organizátor doterajších stretnutí, aby sa úlohy organizátora ďalšieho stretnutia ujal niekto iný. Potom prof. F. Rókusfalvy v mene maďarských delegátov pozval účastníkov na IV. stretnutie v r. 1976 do MĽR.

V Bratislave dňa 2. X. 1973

PhDr. Damian Kováč, DrSc
organizátor III. stretnutia
psychológov podunajských
krajín